

Załącznik
do Uchwały Nr 19/15/07/2026
Senatu Uniwersytetu VIZJA
w Warszawie
z dnia 15 lipca 2026 roku



UNIWERSYTET VIZJA

PROGRAM STUDIÓW

**KRYMINOLOGIA
I KRYMINALISTYKA**

**STUDIA II STOPNIA
PROFIL PRAKTYCZNY**

Rok akademicki rozpoczęcia cyklu kształcenia: 2026/2027

Ogólne informacje i wskaźniki dotyczące programu studiów

Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Magister
Forma/formy studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
Liczba semestrów konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	4
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	120
Łączna liczba godzin zajęć	Studia stacjonarne: 1538 godz. Studia niestacjonarne: 992 godz.
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	Studia stacjonarne: 60,8 (50,7%) Studia niestacjonarne: 39 (32,5%)
Procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdej z dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek w liczbie punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie – w przypadku kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednej dyscypliny	Nauki prawne 68% Nauki o bezpieczeństwie 32%
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	75, 3 pkt. ECTS (62,8 %)
Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych –w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5 pkt. ECTS* *) W tym za zajęcia / grupy zajęć: Kultura i etyka
Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom lub grupom zajęć do wyboru	49 pkt. ECTS (40,8%)
Wymiar praktyk zawodowych oraz liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach tych praktyk	3 miesiące 360 godz. 14 ECTS

**Zajęcia przewidziane programem studiów
w podziale na moduły kształcenia wraz z liczbą godzin i punktów ECTS**

	Nazwa zajęć	ECTS	Liczba godzin zajęć	
			Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
I. Kształcenie ogólne				
1.	BHP	0	8	8
2.	Kultura i etyka	5	30	16
3.	Język obcy(DW)	4	60	32
Razem		9	98	56
II. Kształcenie kierunkowe				
4.	Fotografia kryminalistyczna	3	30	16
5.	Prawo karnoskarbowe	3	45	24
6.	Elementy prawa administracyjnego	3	45	24
7.	Psychotraumatologia dla specjalistów kryminologii i kryminalistyki	2	30	16
8.	Współpraca międzynarodowa w sprawach bezpieczeństwa wewnętrznego / Zwalczanie dezinformacji w Internecie (DW)	3	30	16
9.	Nowe technologie w kryminalistyce/Błędy procesowo kryminalistyczne na miejscu zdarzenia i w toku czynności niecierpiących zwłoki (DW)	3	30	16
10.	Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu / Przestępczość drogowa(DW)	5	60	32
11.	Dziecko jako ofiara przestępstwa / Przestępczość kobiet (DW)	3	30	16
12.	Nauka o Policji	3	45	24
13.	Badania identyfikacyjne w kryminalistyce	3	30	16
14.	Elementy ekspertyzy kryminalistycznej	3	30	16
15.	Psychologiczne aspekty przemocy / Psychologia uzależnień(DW)	3	30	16
16.	Taktyka i technika przesłuchań	3	30	16
17.	Przestępczość korupcyjna	3	30	16
18.	Wiktymologia	3	30	16
19.	Subkultury więzienne/Samobójstwo – aspekty prawne, społeczne i medyczne (DW)	3	30	16
20.	Pierwsza pomoc przedlekarska	1	15	8
21.	Badania broni i amunicji	3	30	16
22.	Przestępczość transgraniczna/Wprowadzenie do nauk o bezpieczeństwie (DW)	3	30	16
23.	Taktyka prowadzenia śledztwa i dochodzenia	3	30	16
24.	Anatomia zła/Katastrofy, klęski żywiołowe i wypadki (DW)	3	30	16
25.	Prawo cywilne w pracy biegłego	3	45	24
26.	Negatywne zjawiska społeczne jako czynnik kryminogeny	3	30	16
27.	Cyberprzestępczość – zapobieganie, wykrywanie i zwalczanie	3	30	16
28.	Seminarium magisterskie	8	60	32
29.	Praktyka zawodowa	14	360	360

30.	Analiza osobowości sprawców i ofiar przestępstw na tle seksualnym	3	30	16
31.	Suicydologia	3	30	16
32.	Zagrożenia bezpieczeństwa państwa /Mowa i przestępstwa z nienawiści(DW)	3	45	24
33.	Odpowiedzialność dyscyplinarna w służbach mundurowych / Bezpieczeństwo informacji (DW)	2	30	16
34.	Zwalczanie przestępczości narkotykowej	3	45	24
35.	Przestępczość w Polsce	4	45	24
Razem		111	1440	936
Ogółem w całym toku studiów		120	1538	992

DW - zajęcia do wyboru

Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne

Nazwa zajęć lub grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Liczba godzin zajęć		Liczba punktów ECTS
		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	
Fotografia kryminalistyczna	Warsztaty	30	16	3
Prawo karnoskarbowe	Ćwiczenia	15	8	1
Elementy prawa administracyjnego	Ćwiczenia	15	8	1
Psychotraumatologia dla specjalistów kryminologii i kryminalistyki	Warsztaty	15	8	1
Nowe technologie w kryminalistyce/Błędy procesowo kryminalistyczne na miejscu zdarzenia w toku czynności niecierpiących zwłoki (DW)	Konwersatorium	30	16	3
Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu / Przestępczość drogowa (DW)	Ćwiczenia	30	16	2,5
Nauka o Policji	Ćwiczenia	15	8	1
Badania identyfikacyjne w kryminalistyce	Warsztaty	30	16	3
Elementy ekspertyzy kryminalistycznej	Warsztaty	30	16	3
Psychologiczne aspekty przemocy / Psychologia uzależnień (DW)	Ćwiczenia	30	16	3
Taktyka i technika przesłuchania	Warsztaty	30	16	3
Przestępczość korupcyjna	Konwersatorium	30	16	3
Subkultury więzienne/Samobójstwo – aspekty prawne, społeczne i medyczne (DW)	Konwersatorium	30	16	3
Pierwsza pomoc przedlekarska	Ćwiczenia	15	8	1
Badania broni i amunicji	Konwersatorium	30	16	3
Język obcy (DW)	Lektoraty	60	32	4
Przestępczość transgraniczna/ Wprowadzenie do nauk o bezpieczeństwie	Konwersatorium	30	16	3
Taktyka prowadzenia śledztwa i dochodzenia	Warsztaty	30	16	3
Anatomia zła/Katastrofy, klęski żywiołowe i wypadki (DW)	Konwersatorium	30	16	3
Prawo cywilne w pracy biegłego	Ćwiczenia	15	8	1
Negatywne zjawiska społeczne jako czynnik kryminogeny	Ćwiczenia	15	8	1,5
Cyberprzestępczość - zapobieganie, wykrywanie i zwalczanie	Konwersatorium	30	16	3
Seminarium magisterskie	Seminarium	60	32	3
Praktyka zawodowa (DW)	Praktyka	360	360	14
Zagrożenia bezpieczeństwa państwa /Mowa i przestępstwa z nienawiści (DW)	Ćwiczenia	15	8	1
Odpowiedzialność dyscyplinarna w służbach mundurowych / Bezpieczeństwo informacji (DW)	Warsztaty	30	16	2

Zwalczanie przestępczości narkotykowej	Ćwiczenia	15	8	1
Przestępczość w Polsce	Ćwiczenia	15	8	1,3
Razem		1050	744	75,3

Zajęcia lub grupy zajęć do wyboru

L.p.	Nazwa zajęć lub grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Liczba godzin zajęć		Liczba punktów ECTS
			Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	
1.	Język obcy	Lektoraty	60	32	4
2.	Współpraca międzynarodowa w sprawach bezpieczeństwa wewnętrznego / Zwalczanie dezinformacji w Internecie (DW)	Wykład	30	16	3
3.	Nowe technologie w kryminalistyce/Błędy procesowo kryminalistyczne na miejscu zdarzenia i w toku czynności niecierpiących zwłoki (DW)	Konwersatorium	30	16	3
4.	Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu / Przestępczość drogowa (DW)	Wykłady, Ćwiczenia	60	32	5
5.	Dziecko jako ofiara przestępstwa / Przestępczość kobiet (DW)	Wykłady	30	16	3
6.	Psychologiczne aspekty przemocy / Psychologia uzależnień	Ćwiczenia	30	16	3
7.	Subkultury więzienne/Samobójstwo-aspekty prawne, społeczne i medyczne (DW)	Konwersatorium	30	16	3
8.	Przestępczość transgraniczna/Wprowadzenie do nauk o bezpieczeństwie (DW)	Konwersatorium	30	16	3
9.	Anatomia zła/Katastrofy, klęski żywiołowe i wypadki (DW)	Konwersatorium	30	16	3
10.	Zagrożenia bezpieczeństwa państwa / Mowa i przestępstwa z nienawiści(DW)	Wykłady, Ćwiczenia	45	24	3
11.	Odpowiedzialność dyscyplinarna w służbach mundurowych / Bezpieczeństwo informacji (DW)	Warsztaty	30	16	2
12.	Praktyka zawodowa (DW)	Praktyka	360	360	14
Razem			765	576	49

Efekty uczenia się

Efekty uczenia się uwzględniają uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomów 6-7 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (*Dz. U. z 2016 r., poz. 64 i 1010*) oraz charakterystyki drugiego stopnia określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Absolwent **studiów II stopnia** na kierunku **Kryminologia i kryminalistyka** uzyskuje kwalifikację pełną na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Kategoria charaktery- styki efektów uczenia się	Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Po ukończeniu studiów II stopnia na kierunku KRYMINOLOGIA I KRYMINALISTYKA absolwent:	Odniesienie do	
			uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia PRK	charakterystyki drugiego stopnia PRK
W ZAKRESIE WIEDZY				
WIEDZA - zakres i głębia	KiK_WG01	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące zaawansowaną wiedzę z zakresu kryminologii i kryminalistyki oraz wzajemne powiązania kryminologii i kryminalistyki z naukami społecznymi, psychologicznymi, naukami o bezpieczeństwie oraz naukami o polityce i administracji, a także możliwości praktycznego wykorzystania wiedzy tych dyscyplin w działalności badawczej i zawodowej z obszaru kryminologii i kryminalistyki.	P7U_W	P7S_WG
	KiK_WG02	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu kluczowe zagadnienia oraz wybrane zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej na temat historii, głównych kierunków rozwoju kryminologii i kryminalistyki, współczesnych tendencji badawczych oraz terminologii stosowanej w kryminologii i kryminalistyce, rozumiejąc ich znaczenie dla interpretacji zjawisk przestępczości i procesów społecznych.	P7U_W	P7S_WG
	KiK_WG03	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zjawiska społeczne, kryminogenne i psychologiczne, ich mechanizm oraz skutki społeczne, a także sposoby przeciwdziałania przestępczości, wiktymizacji i recydywie na poziomie krajowym i międzynarodowym a także zna kluczowe zależności występujące pomiędzy nimi w kontekście możliwości ich praktycznego zastosowania na potrzeby kryminologii i kryminalistyki.	P7U_W	P7S_WG
	KiK_WG04	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu organizację ich kompetencje oraz zasady funkcjonowania instytucji, organów i służb odpowiedzialnych za zapobieganie, wykrywanie i zwalczanie przestępczości, a także relacje zachodzące pomiędzy krajowymi i międzynarodowymi systemami bezpieczeństwa, wymiaru sprawiedliwości oraz polityki karnej.	P7U_W	P7S_WG
	KiK_WG05	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu procedury badawcze stosowane w kryminalistyce, techniki pozyskiwania materiału badawczego, metody ujawniania i zabezpieczania śladów kryminalistycznych, sposoby interpretacji danych, zasady sporządzania opinii kryminalistycznych, a także wykorzystania współczesnych osiągnięć nauki i techniki w działalności kryminologicznej i kryminalistycznej.	P7U_W	P7S_WG
	KiK_WG06	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu powiązania między teoretycznymi i praktycznymi aspektami kryminologii i kryminalistyki, tendencje rozwojowe kryminologii i kryminalistyki, zasady właściwego doboru środków prezentacji i komunikowania wyników badań, a także zaawansowane pojęcia oraz regulacje dotyczące nauk społecznych i nauk o bezpieczeństwie .	P7U_W	P7S_WG

WIEDZA - kontekst	KiK_WK01	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji oraz uwarunkowania ekonomiczne, prawne, etyczne i inne w obszarze kryminologii i kryminalistyki, w tym zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego.	P7U_W	P7S_WK
	KiK_WK02	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu złożone zależności między zjawiskami kryminologicznymi, społecznymi, kulturowymi, politycznymi i gospodarczymi oraz ich znaczenie dla bezpieczeństwa publicznego, a także powiązania między teoretycznymi i praktycznymi aspektami kryminologii i kryminalistyki, umożliwiające wyjaśnienie oraz analizę współczesnych problemów i dylematów związanych z przestępczością, a także tworzenie i rozwój różnych form przedsiębiorczości.	P7U_W	P7S_WK
W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI				
UMIEJĘTNOŚCI – wykorzystanie wiedzy	KiK_UW01	Potrafi wykorzystać wysoko rozwiniętą wiedzę z zakresu kryminologii, kryminalistyki oraz nauk pokrewnych do identyfikowania, analizowania, interpretowania i wyjaśniania złożonych zjawisk przestępczych, społeczno-patologicznych oraz problemów związanych z bezpieczeństwem publicznym, a także przygotowywać na potrzeby praktyki różnego typu opracowania pisemne oraz wystąpienia ustne dotyczące bieżących problemów z zakresu kryminologii i kryminalistyki, posługując się przy tym systemami normatywnymi, normami zawodowymi oraz zasadami etyki.	P7U_U	P7S_UW
	KiK_UW02	Potrafi właściwie dobierać, modyfikować i wykorzystywać metody, techniki oraz narzędzia badawcze i diagnostyczne, w tym nowoczesne, zaawansowane technologie informacyjno-komunikacyjne, do rozwiązywania typowych i nietypowych problemów z zakresu kryminologii i kryminalistyki, formułować i rozwiązywać złożone zadania w sposób innowacyjny również w trudnych warunkach.	P7U_U	P7S_UW
	KiK_UW03	Potrafi krytycznie analizować i interpretować informacje pochodzące z różnych źródeł, przygotowywać opracowania oraz prezentować wyniki analiz dotyczących problematyki kryminologicznej i kryminalistycznej, posługując się właściwą terminologią oraz uwzględniając normy prawne, zawodowe i etyczne, a także formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami wdrożeniowymi.	P7U_U	P7S_UW
UMIEJĘTNOŚĆ I – komunikowanie się	KiK_UK01	Potrafi komunikować się przy użyciu specjalistycznej terminologii z zakresu kryminologii i kryminalistyki, prezentować, uzasadniać oraz krytycznie omawiać własne stanowiska, wykorzystując różnorodne środki przekazu i nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne.	P7U_U	P7S_UK
	KiK_UK02	Potrafi uczestniczyć w debatach i dyskusjach dotyczących problematyki kryminologicznej i kryminalistycznej, formułować argumenty oraz oceniać różne stanowiska i opinie, a także posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, w tym specjalistyczną terminologią właściwą dla kierunku studiów.	P7U_U	P7S_UK
UMIEJĘTNOŚCI –	KiK_UO01	Potrafi współdziałać z innymi osobami w ramach prac różnych zespołów zadaniowych powołanych do rozwiązania złożonych problemów z zakresu kryminologii i kryminalistyki oraz jest przygotowany do podejmowania wiodącej roli i kierowania takimi zespołami.	P7U_U	P7S_UO
UMIEJĘTNOŚCI – uczenie się	KiK_UU01	Potrafi samodzielnie planować i realizować własny rozwój osobisty i zawodowy poprzez ciągłe uczenie się i pogłębianie posiadanych kompetencji przez całe życie oraz potrafi ukierunkować innych w tym zakresie, a zwłaszcza w obszarze zadań kryminologii i kryminalistyki.	P7U_U	P7S_UU
	KiK_UU02	Potrafi zorganizować i poprowadzić debatę oraz oceniać różne opinie i stanowiska z obszaru kryminologii i kryminalistyki oraz aktywnie dyskutować o nich.	P7U_U	P7S_UU

W ZAKRESIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
KOMPETENCJE – krytyczne oceny – krytyczne podejście	KiK_KK01	Jest gotów do inspirowania i organizowania procesu doskonalenia umiejętności warsztatowych innych osób oraz krytycznej oceny posiadanej wiedzy, odbieranych treści oraz informacji pochodzących z różnych źródeł, z uwzględnieniem ich wiarygodności, rzetelności i przydatności w analizie oraz rozwiązywaniu problemów z zakresu kryminologii i kryminalistyki.	P7U_K	P7S_KK
	KiK_KK02	Jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i eksperckiej w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych z zakresu kryminologii i kryminalistyki, odpowiedzialnego formułowania i uzasadniania własnych stanowisk oraz dostrzegania granic własnych kompetencji, w tym korzystania z opinii specjalistów w sytuacjach wymagających wiedzy eksperckiej, a także wykorzystania mechanizmów psychologicznych wspomagających podejmowane działania.	P7U_K	P7S_KK
KOMPETENCJE – odpowiedzialność	KiK_KO01	Jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego w zakresie zadań dedykowanych kryminologii i kryminalistyce.	P7U_K	P7S_KO
	KiK_KO02	Jest gotów do inicjowania działań na rzecz interesu publicznego oraz myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy w obszarze zadań kryminologii i kryminalistyki.	P7U_K	P7S_KO
KOMPETENCJE – rola zawodowa	KiK_KR01	Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych w obszarze kryminologii i kryminalistyki, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, prawnych, a także do identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu zgodnie z obowiązującymi standardami.	P7U_K	P7S_KR
	KiK_KR02	Jest gotów do rozwijania dorobku naukowego i praktycznego z zakresu kryminologii i kryminalistyki, prezentowania skomplikowanych zadań w przystępnej formie, podtrzymywania etosu zawodowego oraz podejmowania współpracy ze specjalistami różnych dziedzin w celu interdyscyplinarnego rozwiązywania problemów zawodowych i społecznych, w tym z zastosowaniem technologii informacyjnych, a także przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej w działalności kryminologa i eksperta kryminalistyki.	P7U_K	P7S_KR

Objaśnienia oznaczeń:

KiK	- kierunek studiów: Kryminologia i Kryminalistyka
WG	- kategoria efektów uczenia się: „wiedza” – „zakres i głębia”
WK	- kategoria efektów uczenia się: „wiedza” – „kontekst”
UW	- kategoria efektów uczenia się: „umiejętności” – „wykorzystanie wiedzy”
UK	- kategoria efektów uczenia się: „umiejętności” – „komunikowanie się”
UO	- kategoria efektów uczenia się: „umiejętności” – „organizacja pracy”
UU	- kategoria efektów uczenia się: „umiejętności” – „uczenie się”
KK	- kategoria efektów uczenia się: „kompetencje społeczne” – „krytyczne podejście”
KO	- kategoria efektów uczenia się: „kompetencje społeczne” – „odpowiedzialność”
KR	- kategoria efektów uczenia się: „kompetencje społeczne” – „rola zawodowa”
01 i kolejne	- numery efektów uczenia się w poszczególnych kategoriach

Zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów oraz liczby punktów ECTS

1. KSZTAŁCENIE OGÓLNE		
Kierunkowe efekty uczenia się	BHP	ECTS: 0
	Definicja i istota bezpieczeństwa i higieny pracy. Podstawowe akty prawne z zakresu BHP (Kodeks Pracy, Rozporządzenie w sprawie BHP na uczelniach, Ustawa o Ochronie Przeciwpowodziowej, Rozporządzenie w sprawie ogólnych przepisów BHP, Rozporządzenie w sprawie szkolenia z zakresu BHP, Rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie). Instytucje pełniące nadzór nad przestrzeganiem przepisów BHP. Obowiązki i uprawnienia rektora w zakresie przestrzegania zasad BHP na uczelni. Ogólne zasady BHP obowiązujące na terenie uczelni. Ogólne zasady dotyczące budynków, pomieszczeń, maszyn i urządzeń oraz wymagania, jakie powinny spełniać. Zasady wyposażenia budynków/pomieszczeń w sprzęt gaśniczy, apteczki. Zasady poruszania się w ciągach komunikacyjnych. Definicja czynników szkodliwych oraz działania optymalizujące działania czynników. Zagrożenia wypadkowe, rodzaje wypadków. Przyczyny wypadków. Podstawowe zasady ochrony przeciwpożarowej. Akty prawne w zakresie PPOŻ. Zapobieganie zagrożeniom pożarowym. Zasady postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia pożaru. Zasady posługiwania się sprzętem gaśniczym. Rodzaje gaśnic. Procedury ewakuacyjne. Stosowane znaki ewakuacji. Znaki bezpieczeństwa stosowane w ochronie przeciwpożarowej. Postępowanie w razie wypadku. Przepisy regulujące obowiązek udzielenia pierwszej pomocy poszkodowanemu. Podstawowe zabiegi resuscytacyjne. Pozycja boczna ustalona. Opatrywanie zranień, złamań, zwichnięć, oparzeń. Postępowanie w przypadku porażenia prądem elektrycznym. Postępowanie w przypadku zatrucia.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Język obcy – język angielski (DW)	ECTS:4
KiK_UW03 KiK_UK01 KiK_KK01	Część I. Podstawy komunikacji językowej. Przeprowadzenie wywiadu w języku angielskim, pytania wstępne oraz ocena stanu emocjonalnego. Komunikacja w języku angielskim z osobami z zaburzeniami mowy. Komunikacja z dorosłym, komunikacja z nieletnim (dzieci/nastolatki). Opisywanie procedury kryminalistycznej w języku angielskim. Analiza i tłumaczenie tekstów specjalistycznych. Część II. Terminologia specjalistyczna w języku angielskim. Sporządzanie, analiza i tłumaczenie raportów i badań w języku angielskim. Prezentacja wybranego tematu w języku angielskim - wypowiedź ustna. Kompleksowe zastosowanie rzeczowników, przymiotników i przysłówków w różnych zdaniach z uwzględnieniem wszystkich czasów języka angielskiego (teraźniejszość, przeszłość, przyszłość).	
Kierunkowe efekty uczenia się	Język obcy – język niemiecki (DW)	ECTS: 4
KiK_UW03 KiK_UK01 KiK_KK01	Część I. Podstawy komunikacji językowej. Przeprowadzenie wywiadu w języku niemieckim, pytania wstępne oraz ocena stanu emocjonalnego. Komunikacja w języku niemieckim z osobami z zaburzeniami mowy. Komunikacja z dorosłym, komunikacja z nieletnim (dzieci/nastolatki). Opisywanie procedury kryminalistycznej w języku niemieckim. Analiza i tłumaczenie tekstów specjalistycznych. Część II. Terminologia specjalistyczna w języku niemieckim. Sporządzanie, analiza i tłumaczenie raportów i badań w języku niemieckim. Prezentacja wybranego tematu w języku niemieckim - wypowiedź ustna. Kompleksowe zastosowanie rzeczowników, przymiotników i przysłówków w różnych zdaniach z uwzględnieniem wszystkich czasów języka niemieckiego (teraźniejszość, przeszłość, przyszłość).	
Kierunkowe efekty uczenia się	Kultura i etyka	ECTS: 5

KiK_WG02 KiK_WK01 KiK_WK02	Różne rozumienia kultury. Cywilizacje jako kultury. Cywilizacje: bramińska, żydowska, chińska, turańska, bizantyjska, łacińska, islamska, buddyjska i inne. Kultura duchowa i jej typy. Kultury religijne i ich przesłania. Kultura antropogenu. Kultura fizyczna. Kultura materialna i techniczna. Kultura polityczna i rządzenia. Kultura wojskowa i organizacji. Kultury współczesne i międzykulturowość. Istota etyki i moralności. Inspiracje filozoficzne etyki (Tales z Miletu, Pitagoras, Sofiści, Sokrates, Platon, hedonizm grecki, szkoła cynicka, etyka umiaru Arystotelesa, stoicyzm). Inspiracje filozoficzne ze starożytnych Chin w etyce (taoizm, konfucjanizm, starochińskie wyznaczniki moralne). Era nowożytna w etyce (utilitaryzm, relatywizm, etyka sytuacyjna, deontologia, egzystencjalizm, personalizm chrześcijański, liberalizm, ordoliberalizm, socjaldemokratyzm, postmodernizm). Elementy aksjologii. Najważniejsze i najszersze normy etyczne. Etyka i dobre obyczaje. Zawodowe kodeksy etyczne. Etyka badań naukowych.	
2. KSZTAŁCENIE KIERUNKOWE		
Kierunkowe efekty uczenia się	Fotografia kryminalistyczna	ECTS: 3
KiK_WG05 KiK_UW02 KiK_UW03 KiK_KR01	Podstawy fotografii. Obsługa i działanie aparatu fotograficznego i jego podzespołów. Sposób oglądania fotografowanego obrazu. Oświetlenie w fotografii. Elementy wpływające na jakość obrazu. Obiektyw. Światło. Fotografowanie w trudnych warunkach oświetleniowych. Zadania fotografii kryminalistycznej. Fotografia rejestracyjna, dokumentacyjna, badawcza, detektywna. Fotografia sygnalityczna. Dokumentacja fotograficzna miejsca zdarzenia: ogólnoorientacyjna, sytuacyjna i szczegółowa. Fotografowanie zwłok. Fotografia metryczna, skalowa. Fotografia badawcza. Fotografia porównawcza. Makrofotografia. Fotografia mikroskopowa.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Prawo karno skarbowe	ECTS: 3
KiK_WG01 KiK_WG04 KiK_WG07 KiK_UW01 KiK_UW03 KiK_KR01	Historia kształtowania się prawa karnego skarbowego. Pojęcie i podział prawa karnego skarbowego. Cechy charakterystyczne, zasady i funkcje prawa karnego skarbowego. Odpowiedzialność karno skarbową, w tym tzw. odpowiedzialność posiłkową. Podział czynów zabronionych na przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe. Struktura przestępstwa skarbowego i wykroczenia skarbowego. Okoliczności wyłączające odpowiedzialność. Zaniechanie ukarania sprawcy przestępstwa skarbowego i wykroczenia skarbowego. Formy popełnienia przestępstwa skarbowego w prawie karnym skarbowym. Kary za przestępstwa i wykroczenia skarbowe. Środki karne w sprawach karno-skarbowych. Przedawnienie w sprawach karno-skarbowych. Zatarcie skazania w sprawach karno-skarbowych.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Elementy prawa administracyjnego	ECTS: 3
KiK_WG01 KiK_WG04 KiK_UW01 KiK_UW03 KiK_KR01	Geneza i rozwój prawa administracyjnego. Podział prawa administracyjnego. Charakterystyka stosunków administracyjno-prawnych. Wybrane elementy prawa administracyjnego materialnego, ustrojowego i procesowego. Charakterystyka i podział organów administracji publicznej. Uprawnienie i kompetencja w prawie administracyjnym. Delegacja oraz dewolucja kompetencji w prawie administracyjnym. Upoważnienie administracyjne. Sądowo-administracyjna kontrola działalności organów administracji publicznej.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Psychotraumatologia dla specjalistów kryminologii i kryminalistyki	ECTS: 2
KiK_WG03 KiK_WK01 KiK_UW01 KiK_KR01	Stres w życiu zawodowym jego przyczyny, objawy i konsekwencje. Wpływ stresu na rozwój kryzysu psychicznego w zawodzie kryminologa i kryminalistyka. Etiologia kryzysu psychicznego w życiu człowieka. Interwencja kryzysowa wobec funkcjonariuszu służb mundurowych oraz innych osób narażonych na proces wtórnej traumatyzacji. Ostra reakcja na stres - zespół stresu pourazowego, inne zaburzenia psychiczne wywołane przez stres. Wypalenie zawodowe i formy jego przeciwdziałania. Opieka psychologiczna i inne formy pomocy dla osób narażonych na proces wtórnej traumatyzacji.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Współpraca międzynarodowa w sprawach bezpieczeństwa wewnętrznego (DW)	ECTS: 3
KiK_WG01 KiK_WG03 KiK_WG04 KiK_UO01	Podstawy współpracy międzynarodowej. Organy i instytucje współpracy międzynarodowej w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego. Walka ze zorganizowaną przestępczością. Zwalczanie nielegalnej imigracji i polityka wizowa państwa i UE. Polityka azylowa UE. Zwalczanie handlu ludźmi oraz walka z pedofilią i pornografią dziecięcą. Walka z prostytucją. Walka z handlem	

	narkotykami. Walka z terroryzmem. Walka z korupcją, praniem brudnych pieniędzy oraz przestępstwami finansowymi. Międzynarodowa i unijna współpraca celna.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Zwalczanie dezinformacji w Internecie (DW)	ECTS: 3
KiK_WK02 KiK_UW03 KiK_UW02 KiK_UU02 KiK_KK01 KiK_KK02 KiK_KO02	Pojęcie dezinformacji i jej skutki w przestrzeni publicznej. Zjawiska służące dezinformacji. Propaganda. Postprawda. Fake news. Wpływ dezinformacji na współczesne życie społeczno-polityczne. Funkcja dezinformacji w przestrzeni publicznej. Propaganda a dezinformacja. Selekcja informacji i ocena prawdziwości zawartych w nich treści. Monitorowanie i podjęcie aktywności związanej ze zwalczaniem dezinformacji. Eliminacji treści o znamionach mowy nienawiści.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Nowe technologie w kryminalistyce (DW)	ECTS: 3
KiK_WG04 KiK_WG05 KiK_UW01 KiK_UW02 KiK_KR01 KiK_KR02	Informatyka śledcza. Pozyskiwanie oraz analizy źródeł informacji. Sposoby pozyskiwania, zabezpieczenia, badania oraz wykorzystywania śladów kryminalistycznych, w tym śladów cyfrowych. Identyfikacja zagrożeń dla bezpieczeństwa powszechnego i osobistego w tym w cyberprzestrzeni. Wykorzystywanie technologii cyfrowych dla potrzeb działań operacyjnych i procesowych. Metody i sposoby działania organów systemu bezpieczeństwa państwa. Ochrona informacji niejawnych.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Błędy procesowo kryminalistyczne na miejscu zdarzenia i w toku czynności niecierpiących zwłoki (DW)	ECTS: 3
KiK_WG04 KiK_WG06 KiK_UW02 KiK_UW03 KiK_KK02 KiK_KR01	Podstawy teoretyczne czynności na miejscu zdarzenia, Standardy procesowe i kryminalistyczne postępowania, Typologia błędów procesowo-kryminalistycznych: błędy organizacyjne (koordynacja działań służb), błędy techniczne (zabezpieczenie i ujawnianie śladów), błędy proceduralne (naruszenie procedur procesowych), błędy interpretacyjne (ocena śladów i materiału dowodowego). Błędy w toku czynności niecierpiących zwłoki: zabezpieczenie dowodów w warunkach presji czasowej, nieprawidłowości w pierwszych czynnościach operacyjnych, wpływ błędów początkowych na dalsze postępowanie. Skutki procesowe i dowodowe błędów. Prewencja błędów i standardy dobrych praktyk.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu (DW)	ECTS: 5
KiK_WG03 KiK_WG04 KiK_WG05 KiK_UW01 KiK_KR01	Charakterystyka przestępczości przeciwko życiu i zdrowiu. Miejsce przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu w strukturze przestępczości. Kategoryzacja przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu: zabójstwa, Uszczerbki na zdrowiu, Udział w bójce i pobiciu, namowa i pomoc do samobójstwa, narażenie na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, nieudzielenie pomocy. Rozmiar, struktura i dynamika przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu. Charakterystyka wybranych przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu oraz ich sprawców. Specyfika przestępstwa dzieciobójstwa.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Przestępczość drogowa (DW)	ECTS: 5
KiK_WG03 KiK_WG04 KiK_WK02 KiK_UW01 KiK_KO02	Bezpieczeństwo w komunikacji drogowej. Pojęcie przestępczości drogowej i zagadnienia z tym związane, rodzaje i przyczyny. Dane statystyczne dotyczące przestępczości drogowej, a także sposoby ograniczenia liczby przestępstw drogowych. Przyczyny przestępstw drogowych w Polsce. Profilaktyka społeczna w ruchu drogowym. Programy profilaktyczne.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Dziecko jako ofiara przestępstwa (DW)	ECTS: 3
KiK_WG03 KiK_WK01	Dziecko jako szczególny podmiot ochrony prawa. Małoletni, ofiary i świadkowie przestępstw. Status dziecka jako pokrzywdzonego w procesie karnym. Dziecko jako ofiara wybranych typów przestępstw. Wiktyimizacja wtórna u dziecka jako ofiary przestępstwa. Programy wsparcia i pomocy dla małoletnich ofiar przestępstw.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Przestępczość kobiet (DW)	ECTS: 3

KiK_WG03 KiK_WK02	Przyczyny przestępczości kobiet, skala zjawiska. Charakterystyka przestępczości kobiet: cechy charakterystyczne, struktura przestępczości kobiet. Profilaktyka przestępczości kobiet. Przyczyny przestępczości kobiet: teorie biologiczne, psychologiczne, kontroli, napięcia, uczenia się zachowań przestępczych, emancypacji kobiet i różnicowania ról społecznych. Kobiety a agresja. Wymiar sprawiedliwości wobec kobiet. Skala przestępstw popełnianych przez kobiety w Polsce.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Nauka o Policji	ECTS: 3
KiK_WG01 KiK_WG04 KiK_WG05 KiK_WG06 KiK_UW01 KiK_UO01 KiK_KR01 KiK_KO02 KiK_KK02	Istota i zakres prawa policyjnego. Historia i kształtowanie się organów ochrony prawnej w Polsce. Weryfikacja i Lustracja. Organizacja i funkcjonowanie Policji. Ustrój i zakres działania Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu. Ustrój i zakres działania straży miejskich (gminnych). Policja administracyjna. Ustrój i zakres działania Żandarmerii Wojskowej. Ustrój i zakres działania Służby Wywiadu i Kontrwywiadu Wojskowego. Ustrój i zakres działania Służby Ochrony Państwa. Ustrój i zakres działania Centralnego Biura Antykorupcyjnego. Sądowa kontrola działania organów ochrony prawnej. Kontrola Operacyjna. Prowokacja. Zakup kontrolowany. Nadzór organów administracji rządowej nad organami ochrony prawnej.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Badania identyfikacyjne w kryminalistyce	ECTS: 3
KiK_WG05 KiK_WG06 KiK_UW01 KiK_UW02 KiK_KR01	Metody identyfikacji człowieka w oparciu o: badania daktyloskopijne, traseologiczne, otoskopijne, chelioskopijne, ślady rękawiczek, kryminalistyczna analiza pisma ręcznego, badania antroposkopijne, genetyczne. Badania osmologiczne. Badania mechanoskopijne. Techniczne badania dokumentów. Podstawowa terminologia. Cechy grupowe, indywidualizujące oraz indywidualne, rodzaje identyfikacji, materiał dowodowy, materiał porównawczy, wzorcowy i kontrolny, wnioskowanie na podstawie śladów, ocena śladów dowodowych.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Elementy ekspertyzy kryminalistycznej	ECTS: 3
KiK_WG05 KiK_WG06 KiK_UW01 KiK_UU01 KiK_UW02 KiK_KR01 KiK_KR02	Definicja ekspertyzy kryminalistycznej. Historia i rozwój ekspertyzy kryminalistycznej. Rodzaje ekspertyz. Rola i znaczenie ekspertyzy kryminalistycznej w systemie sprawiedliwości. Metody identyfikacji osobniczej i ich zastosowanie. Kryminalistyczne metody badań śladów kryminalistycznych. Procedury badawcze. Badanie dokumentów pod kątem podrobienia i fałszerstwa. Techniki porównywania pisma ręcznego. Przegląd kodeksu postępowania karnego związany z ekspertyzami. Etyka w ekspertyzach kryminalistycznych. Przepisy dotyczące ochrony danych i prywatności w ekspertyzie kryminalistycznej. Symulacje scen zbrodni i praca na kazusach. Przygotowanie ekspertyz kryminalistycznych. Praktyczne ćwiczenia z różnych obszarów ekspertyzy kryminalistycznej. Innowacyjne technologie w ekspertyzach kryminalistycznych. Znaczenie nauki o danych i AI w ekspertyzach kryminalistycznych. Kierunki rozwoju i nowe wyzwania w ekspertyzie kryminalistycznej.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Psychologiczne aspekty przemocy (DW)	ECTS: 3
KiK_WG01 KiK_WG03 KiK_WK01 KiK_UW01 KiK_KR01	Definicja przemocy, agresji i przymusu. Czynniki i uwarunkowania psychologiczne przemocy. Zjawisko przemocy. Formy i skutki przemocy. Rozmiary zjawiska przemocy. Motywacja stosowania przemocy. Przemoc psychiczna a uwarunkowania środowiskowe. Przemoc, czynniki ryzyka a uwarunkowania rodzinne. Koncepcje psychologiczne a koncepcje biologiczne. Przemoc psychiczna jako przejaw agresji interpersonalnej. Sprawca i ofiara przemocy w ujęciu psychologicznym.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Psychologia uzależnień (DW)	ECTS: 3
KiK_WG01 KiK_WG03 KiK_WK01 KiK_UW01 KiK_KR01	Psychopatologia zaburzeń. Uzależnienie od alkoholu, narkotyków i leków. Metody diagnostyczne i obraz kliniczny. Diagnoza uzależnienia i współuzależnienia. Profilaktyka uzależnień. Koncepcja psychologicznych mechanizmów uzależnienia. Specyfika problemów i psychoterapii DDA. Trening interpersonalny i intrapsychiczny. Zaburzenia behawioralne. Psychoterapia osób współuzależnionych. Interwencja kryzysowa - przemoc w rodzinie. Standardy etyczne terapeutów uzależnień. Prowadzenie terapii grupowej u osób uzależnionych. Konstruowanie indywidualnych programów terapeutycznych. Orzecznictwo w sprawach uzależnień. Teoretyczne modele uzależnienia i terapii uzależnień	

Kierunkowe efekty uczenia się	Taktyka i technika przesłuchań	ECTS: 3
KiK_WG06 KiK_UW01 KiK_UW03 KiK_UK01 KiK_UK02 KiK_KR01	Prowadzenie rozmowy. Przesłuchanie świadka. Przesłuchanie podejrzanego. Komunikacja werbalna i pozawerbalna. Aktywne słuchanie i zapamiętywanie. Analizowanie, syntetyzowanie i wyciąganie wniosków. Elastyczne reagowanie na zmieniające się sytuacje. Gromadzenie informacji (tematów). Obserwacja, planowanie i samokontrola. Tworzenie atmosfery zaufania. Zachowanie się zgodnie z zasadami etyki. Rozwiązywanie sytuacji konfliktowych. Parafrazowanie. Planowanie i przygotowanie rozmów i przesłuchań. Nawiązywanie kontaktu interpersonalnego. Kontrola przebiegu interakcji. Wnioskowanie na podstawie obserwacji osób. Dobieranie metod prowadzenia rozmów i przesłuchań. Rozpoznawanie mechanizmów obronnych. Rozpoznawanie symptomów nieszczerości i kłamstwa. Formułowanie pytań. Umiejętność rzetelnego dokumentowania przebiegu rozmowy i przesłuchania.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Przestępczość korupcyjna	ECTS: 3
KiK_WG03 KiK_WG04 KiK_WK02 KiK_UW01 KiK_KO02	Korupcja jako zagrożenie zewnętrzne i wewnętrzne. Zjawisko korupcji w aspekcie psychologiczno-społeczno-prawnym. Formy korupcji. Rodzaje korupcji i metody jej zwalczania. Korupcja czynna, bierna, płatna protekcja i nepotyzm. Czynniki i zjawiska sprzyjające korupcji. Prewencja zachowań korupcyjnych.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Wiktymologia	ECTS: 3
KiK_WG01 KiK_WG03 KiK_WG04 KiK_WK01	Wiktymologia jako nauka o ofiarach przestępstw. Pojęcie i znaczenie wiktymologii. Przyczynienie się ofiary do przestępstwa. Podstawowe teorie wiktymologiczne. Badania wiktyimizacyjne. Przestępczość w Polsce na podstawie statystyk kryminalnych i badań wiktyimizacyjnych. Strach przed przestępczością. Przestępczość z użyciem przemocy. Stres urazowy. Przemoc domowa i pomoc ofiarom przemocy domowej. Przemoc w miejscu pracy, szkole, wojsku i zakładach karnych – sprawca i ofiara. Organy i organizacje międzynarodowe tj. Rada Europy, Unia Europejska i ONZ wobec ofiar przestępstw. Wiktymologia w ujęciu Polskiej Karty Praw Ofiary. Prawa osoby pokrzywdzonej (ofiary przestępstwa) w postępowaniu karnym. Pomoc prawna, materialna i odszkodowawcza dla ofiar przestępstw. Sprawiedliwość naprawcza i jej rodzaje.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Subkultury więzienne (DW)	ECTS: 3
KiK_WG03 KiK_WG04 KiK_UW01 KiK_KR01	Definicja podkultury więziennej. Subkultura więzienna jako zjawisko społecznie destrukcyjne i utrudniające proces resocjalizacji. Geneza podkultury więziennej i uwarunkowania przemian w niej zachodzących. Stratyfikacja społeczna inkarcerowanych. Podstawowe zasady oraz normy podkultury więziennej. Gwara więzienna oraz jej funkcje. Inne patologiczne przejawy podkultury więziennej. Metody i formy przeciwdziałania negatywnym przejawom podkultury więziennej.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Samobójstwo – aspekty prawne, społeczne i medyczne (DW)	ECTS: 3
KiK_WG03 KiK_WK01 KiK_UW01 KiK_UW03 KiK_UK02 KiK_KK02 KiK_KO02	Przedmiot i zakres suicydologii oraz samobójstwa jako zjawiska interdyscyplinarnego w perspektywie prawa, medycyny i nauk społecznych. Prawne uwarunkowania zachowań samobójczych, w tym odpowiedzialność karna i granice ingerencji państwa w sytuacjach kryzysowych. Medyczne aspekty zachowań suicydalnych, w szczególności zaburzenia psychiczne, depresja oraz inne jednostki chorobowe związane z ryzykiem samobójczym. Psychologiczne i społeczne czynniki ryzyka samobójstw, w tym wpływ środowiska rodzinnego, zawodowego i rówieśniczego. Modele teoretyczne wyjaśniające zjawisko samobójstwa, w tym podejścia socjologiczne, psychologiczne i biologiczne. Prewencja zachowań samobójczych, w tym systemy wczesnej interwencji, rola szkoły, służb i instytucji pomocowych. Postępowanie w sytuacjach kryzysowych, w tym zasady interwencji kryzysowej oraz wsparcia osób zagrożonych samobójstwem. Skutki społeczne samobójstw, w tym problem stygmatyzacji, konsekwencje dla rodzin.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Pierwsza pomoc przedlekarska	ECTS: 1
KiK_WG03 KiK_WK01 KiK_UW01 KiK_UW02 KiK_UO01	Problematyka pierwszej pomocy przedlekarskiej. Kształtowanie postawy gotowości niesienia pierwszej pomocy przedlekarskiej. Skuteczne udzielanie pomocy przedlekarskiej w nagłych wypadkach. Zasady udzielania pierwszej pomocy w razie omdleń, krwotoków, amputacji kończyn, złamań, poparzeń, poparzeń prądem, odmrożeń, zadławień, wstrząsów, ataków padaczki, utonięć. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za życie i zdrowie własne i innych	

KiK_KO02 KiK_KR01	ludzi. Zasady transportu poszkodowanych z miejsca wypadku. Warunki skutecznego informowania zespołów ratownictwa medycznego o wypadku/chorobie. Zapoznanie ze składem apteczki pierwszej pomocy. Zasady postępowania podczas zabiegów resuscytacyjnych z użyciem automatycznego defibrylatora zewnętrznego.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Badania broni i amunicji	ECTS: 3
KiK_WG03 KiK_WG05 KiK_WG06 KiK_UW01 KiK_UW02 KiK_KR01	Historia badań broni palnej. Balistyka podział i znaczenie. Balistyka wewnętrzna i zewnętrzna. Strzał, podział zjawiska strzału. Prędkość początkowa pocisku. Odrzut i podrzut broni palnej. Elementy toru lotu pocisku. Elementy wpływające na celność strzału. Przedmiot badań: broń bojowa, myśliwska, sportowa, gazowa, alarmowa i sygnałowa, pneumatyczna. Kierunek badań. Klasyfikacja przedmiotów badań. Ustawa o broni i amunicji. Badanie uszkodzeń postrzałowych. Amunicja. Badanie łusek i pocisków.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Przestępczość transgraniczna (DW)	ECTS: 3
KiK_WG03 KiK_WG05 KiK_WK02 KiK_UW01 KiK_UW03 KiK_KO02	Pojęcie i istota przestępczości transgranicznej. Uwarunkowania i determinanty przestępczości transgranicznej. Formy i obszary przestępczości transgranicznej. Cyberwymiar przestępczości transgranicznej. Międzynarodowe i unijne systemy zwalczania przestępczości transgranicznej. Rola UE, Europolu, Interpolu, ONZ oraz innych instytucji w zapobieganiu i zwalczaniu przestępczości transgranicznej. Współpraca służb i organów ścigania. Mechanizmy współpracy międzynarodowej Policji, Straży Granicznej, służb celnych i innych instytucji bezpieczeństwa. Instrumenty prawne zwalczania przestępczości transgranicznej. Prawo krajowe i międzynarodowe, ekstradycja, Europejski Nakaz Aresztowania, współpraca sądowa i prokuratorska. Metody rozpoznawania i przeciwdziałania przestępczości transgranicznej. Analiza operacyjna, wymiana informacji, działania prewencyjne oraz strategie ograniczania zagrożeń.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Wprowadzenie do nauk o bezpieczeństwie (DW)	ECTS: 3
KiK_WG01 KiK_WG03 KiK_WK02 KiK_UW01 KiK_UW02 KiK_UW03 KiK_KO02	Definicje i charakterystyka pojęcia bezpieczeństwa. Podstawowe teorie bezpieczeństwa. Wymiar wewnętrzny i zewnętrzny bezpieczeństwa. Podmiotowy i przedmiotowy zakres badań bezpieczeństwa wewnętrznego. Cechy bezpieczeństwa wewnętrznego jako dyscypliny naukowej. Systemy bezpieczeństwa narodowego. Bezpieczeństwo międzynarodowe i globalne. Bezpieczeństwo jednostek i społeczeństw. Współczesne zagrożenia i wyzwania dla bezpieczeństwa: terroryzm i ekstremizm. Konflikty zbrojne i wojny hybrydowe. Cyberbezpieczeństwo i zagrożenia związane z technologią. Bezpieczeństwo energetyczne. Bezpieczeństwo ekologiczne. Bezpieczeństwo społeczne. Zarządzanie kryzysowe i reagowanie na sytuacje kryzysowe. Planowanie i organizacja działań w sytuacjach kryzysowych. Zarządzanie ryzykiem i ocena zagrożeń. Komunikacja kryzysowa. Prawne aspekty bezpieczeństwa. Siatka bezpieczeństwa.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Taktyka prowadzenia śledztwa i dochodzenia	ECTS: 3
KiK_WG03 KiK_WG04 KiK_WG05 KiK_UW01 KiK_UW02 KiK_UO01 KiK_KR01	Podstawowe pojęcia w taktyce prowadzenia śledztwa i dochodzenia. Rozwój badań nad taktyką prowadzenia śledztwa i dochodzenia. Charakterystyka taktyki przestępczej (<i>modus operandi</i>). Elementy współdziałania przestępczego sprawców jak: metody porozumiewania się, uzgadniania planów, podziału ról, procedury uszczelniania grupy przestępczej w wybranych kategoriach przestępstw. Taktyka wykrywania. Praca dochodzeniowo-śledcza. Metodyka realizacji wybranych czynności procesowych. Praca operacyjna w wykrywaniu (zasady i metody). Uzyskiwanie informacji (działania tajne i białe wywiad). Kierunki taktycznych działań profilaktycznych.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Anatomia zła (DW)	ECTS: 3
KiK_WG01 KiK_WG03 KiK_WK01 KiK_WK02 KiK_UW01 KiK_UW03	Problem definicji zła - multifunkcjonalność pojęć. Pierwotna koncepcja zła. Zło w systemach religijnych - religie politeistyczne, chrześcijaństwo, judaizm, islam, buddyzm, hinduizm, odłamy i sekty. Zło w systemach filozoficznych - filozofia starożytna, chrześcijańska, nowożytna, współczesna (m.in. marksizm, nazizm, egzystencjalizm, newage). Zło spersonifikowane. Zło w kulturze i sztuce. Zło w przestępstwie i przestępstwach - teorie przestępczości i zachowań społecznych. Przedstawienie teorii wyjaśniających przestępczość i zachowania społeczne.	

KiK_UK02 KiK_KK01 KiK_KO02	Analiza roli zła w kontekście przestępstw i ich społecznych konsekwencji. Zło w systemach prawnych - normy i konsekwencje braku ich przestrzegania. Nowoczesna teoria zła - empatia i geneza okrucieństwa - psychologiczne aspekty zachowań społecznych.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Katastrofy, klęski żywiołowe i wypadki (DW)	ECTS: 3
KiK_WG01 KiK_WG03 KiK_WK02 KiK_UW01 KiK_UW02 KiK_UW03 KiK_UO01 KiK_KO02	Pojęcie i klasyfikacja katastrof, klęsk żywiołowych i wypadków. Przyczyny i mechanizmy powstawania zdarzeń masowych. Czynniki naturalne, techniczne i ludzkie prowadzące do katastrof oraz analiza błędów systemowych i organizacyjnych. Rodzaje klęsk żywiołowych i ich skutki społeczne. Powodzie, pożary, huragany, susze, trzęsienia ziemi oraz ich konsekwencje dla ludności, infrastruktury i środowiska. Katastrofy techniczne i cywilizacyjne. Awaryjność systemów przemysłowych, komunikacyjnych i energetycznych, wypadki masowe oraz katastrofy komunikacyjne. Zarządzanie kryzysowe w sytuacjach katastrof i klęsk żywiołowych. Struktura systemu zarządzania kryzysowego, procedury reagowania oraz współdziałanie służb ratowniczych. Działania ratownicze i zabezpieczające. Organizacja akcji ratunkowych, ewakuacja ludności, triage medyczny oraz zabezpieczenie miejsca zdarzenia. Systemy wczesnego ostrzegania, planowanie prewencyjne oraz analiza zagrożeń na poziomie lokalnym i krajowym. Skutki prawne, społeczne i psychologiczne zdarzeń masowych. Odpowiedzialność instytucjonalna, skutki dla ofiar i społeczeństwa oraz mechanizmy odbudowy po katastrofie.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Prawo cywilne w pracy biegłego	ECTS: 3
KiK_WG05 KiK_WG06 KiK_UW01 KiK_UW03 KiK_KR01 KiK_KR02 KiK_KK02	Prawo dowodowe. Status prawny biegłego. Dowód z opinii biegłego w postępowaniu cywilnym. Ocena dowodu z opinii biegłego. Testy biegłości i porównania międzylaboratoryjne. Dowód naukowy w postępowaniu sądowym. Tajemnica zawodowa biegłego. Udział biegłego w oględzinach. Przestanki odpowiedzialności cywilnej. Współpraca biegłego z organem procesowym.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Negatywne zjawiska społeczne jako czynnik kryminogenny	ECTS: 3
KiK_WG03 KiK_WK02 KiK_UW01 KiK_UW03 KiK_KK01 KiK_KO02	Czynniki i inne zjawiska kształtujące predyspozycje do popełniania przestępstw. Socjalizacja pierwotna i wtórna i ich wpływ na podejmowanie zachowań przestępczych. Zaburzenia psychiczne i zaburzenia osobowości jako przyczyna zachowań przestępczych. Uzależnienia i używanie substancji psychoaktywnych - jako predyktor zachowań przestępczych. Czynniki społeczno -kulturowe i ich wpływ na przestępczość.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Cyberprzestępczość – zapobieganie, wykrywanie i zwalczanie	ECTS: 3
KiK_WG03 KiK_WG05 KiK_WG06 KiK_UW01 KiK_UW02 KiK_KK01	Cyberprzestępczość - wprowadzenie i definicja. Historia cyberprzestępczości. Haker. Systemy informatyczne. Ataki na systemy komputerowe. Luki. Hasła. Kluczowe pojęcia: Botnet, adres IP, Virtual Private Network (VPN). Internet. Dark Web, TOR. Waluty wirtualne. Rodzaje cyberprzestępstw i ataków. Kradzież programów komputerowych. Phishing. Ewolucja ataków. Cyberwojna. Aspekty prawne i kryminologiczne cyberprzestępczości. Aspekty prawno procesowe i dowodowe. Kryminologia cyberprzestępczości.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Seminarium magisterskie	ECTS: 3
KiK_WG05 KiK_WG06 KiK_UW03 KiK_UK02 KiK_UU01 KiK_UU02 KiK_KK01 KiK_KK02	Podstawy metodyki badań w kryminologii i kryminalistyce. Wymagania formalne niezbędnych do przygotowania pracy dyplomowej. Zasady i dobre praktyki w przygotowywaniu pracy dyplomowej - sposób przygotowywania przypisów, powoływania się na źródła. Umiejętność analizy tekstu naukowego. Wybór tematu badawczego. Przygotowywanie poszczególnych części pracy. Uzasadnienie wyboru tematu, cel, hipoteza, metodyka badań, przegląd literatury przedmiotu, charakterystyka obiektu badawczego, wyniki badań. Przestrzeganie zasad prawa autorskiego, umiejętności praktycznego zastosowania wymagań dotyczących pracy dyplomowej w trakcie jej pisania, umiejętność posługiwania się naukową terminologią, zgodną z podjętym problemem badawczym. Prezentowanie tematów i zakresów prac dyplomowych, referowanie koncepcji (teoretycznej i empirycznej) pracy dyplomowej (prezentacja, dyskusja), przedstawienia wyników badań oraz przygotowanie do obrony pracy na egzaminie dyplomowym.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Praktyka zawodowa (I i II)	ECTS: 14

KiK_WG04 KiK_WG05 KiK_UW01 KiK_UW02 KiK_KR01 KiK_KO01	Zapoznanie się z organizacją i zasadami funkcjonowania instytucji, w której realizowana jest praktyka. Zapoznanie ze strukturą organizacyjną, obiegiem dokumentacji, oraz sposobem pozyskiwania i przetwarzania danych z zakresu kryminologii i kryminalistyki w instytucji, w której realizowana jest praktyka. Aktywne uczestnictwo w czynnościach realizowanych przez instytucję, w zakresie zadań merytorycznych oraz techniczno-organizacyjnych związanych z przedmiotem działania instytucji, w której jest realizowana praktyka. Przydział zadań odbywa się przez osobę zakładowego opiekuna praktyki lub osoby bezpośrednio nadzorujące przebieg praktyki.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Analiza osobowości sprawców i ofiar przestępstw na tle seksualnym	ECTS: 3
KiK_WG03 KiK_WK02	Przegląd klasycznych teorii osobowości i ich współczesnych koncepcji rozumienia eksplantacji terminologii osobowości (zarys). Psychoanaliza. Teorie psychodynamiczne. Teorie relacji z obiektem/ psychologia JA/ teorie przywiązania. Teorie fenomenologiczne. Cechowe ujęcie osobowości- Allport/ Eysenck/ Cattell. Pięcioczynnikowa Teoria Osobowości. Biologiczne podstawy osobowości. Teoria poznawcza ujęcia osobowości. Teorie społeczne ujęcia osobowości. Behawioryzm i osobowość. Sprawcy przestępstw seksualnych. Specyfika przestępstw w grupie kobiet. Specyfika przestępstw w grupie mężczyzn. Ofiary przestępstw seksualnych. Małoletnie ofiary przestępstw seksualnych. Pełnoletnie ofiary przestępstw seksualnych.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Suycydologia	ECTS: 3
KiK_WG03 KiK_WK01 KiK_WK02	Psychologiczne podstawy zachowań samobójczych. Choroby psychiczne a zachowania suicydalne. Samobójstwo - socjologiczna analiza zjawiska. Prewencja i interwencja kryzysowa. Samobójstwo jako fakt kulturowy. Karnoprawne i kryminalistyczne aspekty śmierci samobójczej. Zachowania samobójcze u dzieci i młodzieży. Rola szkoły w zapobieganiu samobójstwom. Problem samobójstw w grupie seniorów. Samobójstwa altruistyczne, rozszerzone, poagresyjne - charakterystyka zjawiska. Pracownik socjalny w kontakcie z osobą w kryzysie suicydalnym. Profilaktyka samobójstw w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i socjoterapeutycznych. Samobójstwa w służbach mundurowych. Postwencja. Cybersuycydologia. Listy pożegnalne.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Zagrożenia bezpieczeństwa państwa (DW)	ECTS: 3
KiK_WG04 KiK_WK02 KiK_UW01 KiK_UW02 KiK_KO02 KiK_KR01	Problematyka militarnych i pozamilitarnych zagrożeń bezpieczeństwa państwa. Analiza i przewidywanie zagrożeń lokalnych i krajowych. Konsekwencje zagrożeń bezpieczeństwa w wymiarze militarnym, ekonomicznym, ekologicznym, energetycznym, informacyjnym i społecznym. Stany nadzwyczajne w Polsce. Terroryzm. Wojna. Klęski żywiołowe. Zasady działania systemu bezpieczeństwa narodowego. Wykorzystywanie podstawowych instrumentów i technik pozyskiwania informacji.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Mowa i przestępstwa z nienawiści (DW)	ECTS: 3
KiK_WG03 KiK_WK01 KiK_WK02 KiK_UW01 KiK_UW03 KiK_UU02 KiK_UK02 KiK_KO02	Definiowanie mowy nienawiści (<i>hate speech</i>). Mowa nienawiści wg definicji Rady Europy. Formy mowy nienawiści. Mowa nienawiści jako zjawisko w przestrzeni publicznej. Przeciwdziałanie mowie nienawiści. Przemoc słowna wobec konkretnych osób, grup osób, przedstawicieli mniejszości. Skutki akceptacji mowy nienawiści w wymiarze społecznym (stereotypy i uprzedzenia). Definiowanie przestępstwa nienawiści. Przestępstwa z nienawiści jako następstwo mowy nienawiści. Przeciwdziałanie przestępstwom z nienawiści.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Odpowiedzialność dyscyplinarna w służbach mundurowych (DW)	ECTS: 2
KiK_WG04 KiK_WG06 KiK_WK01 KiK_UW01 KiK_UW03 KiK_KR01	Definicja przewinienia dyscyplinarnego. Naruszenie dyscypliny służbowej. Naruszenie zasad etyki zawodowej. Podobieństwa i różnice omawianych pojęć na gruncie odrębnych „ustaw mundurowych”. Przełożony dyscyplinarny, jego obowiązki i uprawnienia wynikające z przepisów ustawowych. Rzecznik dyscyplinarny, jego obowiązki i uprawnienia wynikające z przepisów ustawowych. Katalog kar dyscyplinarnych. Sposób wymierzenia kar dyscyplinarnych. Złagodzenie oraz zaostrzenie wymiaru kary dyscyplinarnej. Czynności wyjaśniające. Ich cel, zakres i ograniczenia ustawowe. Podstawy wszczęcia postępowania dyscyplinarnego. Podobieństwa i różnice na gruncie „ustaw mundurowych”. Przebieg postępowania	

	dyscyplinarnego. Instancyjność postępowania dyscyplinarnego. Podobieństwa i różnice na gruncie „ustaw mundurowych”. Zasady procesowe obowiązujące w postępowaniu dyscyplinarnym. Uniwersalne zasady konstytucyjne. Uprawnienia i obowiązki obwinionego. Procedury ustawowe stosowane „pomocniczo” w postępowaniu dyscyplinarnym. Kontrola sądowa postępowań dyscyplinarnych. Omówienie regulacji ustawowych. Związki odpowiedzialności dyscyplinarnej z innymi rodzajami odpowiedzialności ustawowych (odpowiedzialność karna, odpowiedzialność cywilna, odpowiedzialność szkodowa). Na wybranych przykładach i stanach faktycznych wynikających z prawomocnego orzecznictwa sądów administracyjnych, omówienie wybranych przypadków naruszeń dyscypliny służbowej.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Bezpieczeństwo informacji (DW)	ECTS: 2
KiK_WG04 KiK_WG06 KiK_WK02 KiK_UW01 KiK_UW02 KiK_UW03 KiK_KR02 KiK_KO01	Definicja bezpieczeństwa informacji i jego znaczenie w organizacjach. Zasady i podstawowe elementy bezpieczeństwa informacji. Wymagania normy ISO/IEC 27001. Identyfikacja i ocena ryzyka. Proces identyfikacji i oceny ryzyka w kontekście bezpieczeństwa informacji. Wybór i wdrożenie sposobów zabezpieczenia informacji. Organizacja bezpieczeństwa informacji. Zarządzanie ryzykiem i środowiskiem bezpieczeństwa informacji. Wyjaśnienie roli zarządzania ryzykiem w kontekście bezpieczeństwa informacji. Zarządzanie incydentami bezpieczeństwa informacji. Procedury reagowania na incydenty bezpieczeństwa informacji. Audyt bezpieczeństwa informacji. Zarządzanie świadomością i szkoleniami w zakresie bezpieczeństwa informacji.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Zwalczanie przestępczości narkotykowej	ECTS: 3
KiK_WG03 KiK_WG04 KiK_WK02 KiK_UW01 KiK_UW02 KiK_UW03 KiK_KR01	Pojęcie i rodzaje przestępczości zorganizowanej. Przestępczość zorganizowana jako przedmiot unormowań prawa krajowego i międzynarodowego. Przepisy prawa karnego materialnego i procesowego służące zwalczaniu przestępczości zorganizowanej. Wykonywanie kary pozbawienia wolności w Polsce wobec przestępców należących do zorganizowanych grup przestępczych. Przestępczość narkotykowa jako przykład przestępczości zorganizowanej. Produkcja, handel i przemyt narkotyków jako szczególne zagrożenie dla bezpieczeństwa państwa. Produkcja i handel narkotykami jako główne źródło zysków zorganizowanych grup przestępczych. Działania Policji, ABW, Straży Granicznej i Służby Celnej w zakresie zwalczania przestępczości narkotykowej. Determinanty poprawy skuteczności działania organów ścigania w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Przestępczość w Polsce	ECTS: 4
KiK_WG01 KiK_WG03 KiK_WK02 KiK_UW01 KiK_UW03 KiK_KK02	Przestępczość jako problem społeczny. Przestępczość jako przedmiot zainteresowania prawa, socjologii, kryminologii i psychologii. Przestępstwa w polskim prawie karnym materialnym i ich rodzaje (kryminalne, gospodarcze i drogowe). Rodzaje przestępstw ze względu na ich charakter i stopień zagrożenia bezpieczeństwa państwa. Przestępczość zorganizowana. Statystyki przestępczości w Polsce a wykrywalność przestępstw.	

Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia

Treści programowe na kierunku *Kryminologia i Kryminalistyka*, studia drugiego stopnia o profilu praktycznym, zostały dobrane w sposób zapewniający realizację zakładanych efektów uczenia się w odniesieniu do wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Ich osiągnięcie jest zapewniane poprzez odpowiednio dobrane metody dydaktyczne. Weryfikacja realizacji efektów uczenia się odbywa się za pomocą metod odpowiednio dobranych do ich specyfiki, a także specyfiki przedmiotu, formy jego realizacji oraz możliwości ich weryfikacji.

W celu osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się na kierunku *Kryminologia i Kryminalistyka* są stosowane przede wszystkim następujące formy prowadzenia zajęć dydaktycznych: wykłady, ćwiczenia, warsztaty, laboratoria, konwersatoria oraz praktyki zawodowe.

Wykłady wykorzystują metody podawcze i są ukierunkowane na tworzenie zasobów wiedzy studiujących przy jednoczesnym zachęcaniu ich do dyskusji. Stosowane są także metody interaktywne i pomoce wizualne podnoszące efektywność procesu kształcenia.

Ćwiczenia, warsztaty oraz laboratoria koncentrują się przede wszystkim na pogłębianiu i doskonaleniu zaawansowanych umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych poprzez rozwiązywanie złożonych problemów, analizę studiów przypadków, interpretację zdarzeń o charakterze kryminologicznym i kryminalistycznym, a także krytyczną dyskusję oraz współpracę z wykładowcą i pozostałymi studentami. Formy te mają na celu osiągnięcie efektów uczenia się poprzez praktyczne wykorzystanie pogłębionej wiedzy z zakresu kryminologii i kryminalistyki, prowadzenie wieloaspektowych analiz rzeczywistych i symulowanych sytuacji związanych z przestępczością, bezpieczeństwem, procesem wykrywczym oraz funkcjonowaniem instytucji odpowiedzialnych za zapobieganie i zwalczanie przestępczości. Zajęcia realizowane są w sali ćwiczeniowej, laboratorium kryminalistycznym lub pracowni komputerowej, z wykorzystaniem specjalistycznych metod, narzędzi i technik analitycznych właściwych dla kształcenia na poziomie studiów drugiego stopnia.

Konwersatoria stanowią formę zajęć integrującą elementy wykładu z aktywnymi metodami pracy, ukierunkowaną na pogłębianie specjalistycznej wiedzy oraz rozwijanie zaawansowanych kompetencji analitycznych, badawczych i praktycznych. Ich istotnym elementem są dyskusje prowadzone pomiędzy prowadzącym i studentami oraz pomiędzy samymi studentami, dotyczące współczesnych problemów z zakresu kryminologii i kryminalistyki, z uwzględnieniem ich krytycznej analizy, interpretacji oraz praktycznych implikacji dla działalności organów ścigania, wymiaru sprawiedliwości i innych instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo. Podstawę pracy podczas konwersatoriów stanowi analiza złożonych studiów przypadków, materiałów źródłowych, orzecznictwa, wyników badań naukowych oraz aktualnych problemów związanych z przestępczością, bezpieczeństwem i procesem wykrywczym. Studenci przygotowują się do zajęć poprzez analizę literatury naukowej oraz materiałów wskazanych przez prowadzącego, co umożliwia prowadzenie merytorycznej dyskusji, krytyczną ocenę

prezentowanych stanowisk, formułowanie własnych argumentów oraz wypracowywanie propozycji rozwiązań złożonych problemów o charakterze kryminologicznym i kryminalistycznym. W trakcie konwersatoriów wykorzystywane są debaty, dyskusje problemowe oraz inne metody aktywizujące, sprzyjające rozwijaniu umiejętności argumentacji, syntezy informacji, oceny wiarygodności źródeł oraz podejmowania decyzji w oparciu o wiedzę naukową i praktykę zawodową. Zajęcia przygotowują studentów do samodzielnego rozwiązywania problemów, prowadzenia analiz eksperckich oraz podejmowania świadomych decyzji w złożonych sytuacjach zawodowych i badawczych.

Część efektów uczenia się jest realizowana poprzez zastosowanie kilku metod dydaktycznych. Prowadzący przedmiot dokonuje wyboru optymalnej kombinacji metod kształcenia z uwzględnieniem formy zajęć, treści programowych oraz specyfiki efektów uczenia się, których osiągnięcie powinno zostać zapewnione. Dla każdej z zaprojektowanych form zajęć, w odniesieniu do poszczególnych przedmiotów stosuje się następujący katalog metod kształcenia (Tabela 1).

Tabela 1. Metody kształcenia z podziałem na formy prowadzenia zajęć

Wykłady	Ćwiczenia, Warsztaty, Laboratoria	Konwersatoria
Metody podające: Wykład klasyczny Wykład problemowy Wykład z prezentacją multimedialną Wykład interaktywny	Metody aktywizujące: Rozwiązywanie problemów (zadań, przykładów, analiza zdarzeń kryminalnych) - indywidualnie lub w zespole zadaniowym Analiza studiów przypadku Dyskusja moderowana Burza mózgów Symulacje Praca w grupach	Metody dialogowe i problemowe: Dyskusja panelowa Deбата Analiza literatury i tekstów źródłowych Krytyczna ocena i formułowanie opinii Wspólne wypracowanie rozwiązań poprzez wymianę doświadczeń Wykład interaktywny

Weryfikacja i ocena osiągnięcia efektów uczenia się jest przeprowadzana w ramach zajęć w oparciu o zadania i metody weryfikacji określone w sylabusach. Zróżnicowanie sposobów weryfikacji w ramach zajęć, w tym realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jak i całego programu pozwala na całościowe monitorowanie procesu zdobywania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przez studentów. Do weryfikacji i oceny efektów uczenia się są stosowane przede wszystkim w zakresie:

- wiedzy – egzaminy pisemne, w tym testy, egzaminy ustne oraz kolokwia pisemne i ustne, a także prace pisemne;
- umiejętności – prace pisemne indywidualne i grupowe, projekty, studia przypadku oraz prezentacje;
- kompetencji społecznych – prezentacje, studium przypadku i zadania wykonywane w czasie lub poza zajęciami oraz obserwacja (np. aktywności studentów w czasie zajęć).

W uczelni obowiązuje zasada, iż weryfikacja efektów uczenia się na zajęciach prowadzonych w formie wykładów jest dokonywana w drodze egzaminu końcowego na ocenę (w czasie sesji egzaminacyjnej), a pozostałe formy zajęć pozwalają zarówno na bieżącą weryfikację efektów uczenia się w trakcie trwania semestru, jak też na koniec semestru i kończą się wystawieniem zaliczenia na ocenę. W przypadku studentów z niepełnosprawnościami, w zależności od ich indywidualnych potrzeb, są ustalane alternatywne metody weryfikacji efektów uczenia się, które uwzględniają indywidualne potrzeby tych osób.

Tabela 2 przedstawia katalog stosowanych sposobów weryfikacji efektów uczenia się w odniesieniu do formy prowadzonych zajęć dydaktycznych, który może zostać poszerzony jako efekt wdrażania działań jakościowych i korygujących.

Tabela 2. Sposoby weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się z podziałem na kategorie efektów uczenia się i formy prowadzenia zajęć			
Formy prowadzenia zajęć	Kategorie efektów uczenia się		
	Wiedza	Umiejętności	Kompetencje społeczne
Wykłady	Test wiedzy (otwarty, zamknięty – jednokrotnego, wielokrotnego wyboru, pytania typu prawda/fałsz, dopasowanie itp.) Odpowiedź pisemna na pytania otwarte Odpowiedź ustna – egzamin ustny		
Ćwiczenia Laboratoria Warsztaty	Kolokwium pisemne Kolokwium ustne	Aktywność na zajęciach (<i>punkty przyznawane za aktywność na zajęciach - dla najbardziej aktywnych, wyróżniających się jakością udzielanych odpowiedzi lub ocena poziomu samodzielnie wykonywanych zadań podczas zajęć wg zdefiniowanych kryteriów</i>) Praca pisemna (opinia, raport, ekspertyza, esej itp.) Projekt (<i>pisemny wraz z prezentacją lub bez prezentacji</i>) Referat (<i>z prezentacją lub bez prezentacji</i>) Dyskusja, debata (<i>punkty przyznawane za udział w dyskusji lub debacie; ocena jakości wypowiedzianych argumentów wg przyjętych kryteriów</i>) Praca w grupach (<i>punkty przyznawane za wykonanie zadania w grupach podczas zajęć wg ustalonych kryteriów</i>) Krytyczna analiza tekstu Analiza studium przypadku i/lub opracowanie studium przypadku (<i>indywidualnie lub zespołowo, na zajęciach i/lub poza zajęciami</i>) Rozwiązywanie zadań i przykładów w czasie zajęć	
Konwersatoria	Kolokwium pisemne w formie testu zamkniętego lub z pytaniami otwartymi Wypowiedź pisemna na zadany temat Odpowiedź ustna – zaliczenie ustne	Aktywność na zajęciach (<i>punkty przyznawane za aktywność na zajęciach - dla najbardziej aktywnych, wyróżniających się jakością udzielanych odpowiedzi lub ocena poziomu samodzielnie wykonywanych zadań podczas zajęć wg zdefiniowanych kryteriów</i>) Praca pisemna (opinia, raport, ekspertyza, esej itp.) Projekt (<i>pisemny wraz z prezentacją lub bez prezentacji</i>) Referat (<i>z prezentacją lub bez prezentacji</i>) Dyskusja, debata (<i>punkty przyznawane za udział w dyskusji lub debacie; ocena jakości wypowiedzianych argumentów wg przyjętych kryteriów</i>) Praca w grupach (<i>punkty przyznawane za wykonanie zadania w grupach podczas zajęć wg ustalonych kryteriów</i>) Krytyczna analiza tekstu Analiza studium przypadku i/lub opracowanie studium przypadku (<i>indywidualnie lub zespołowo, na zajęciach i/lub poza zajęciami</i>) Rozwiązywanie zadań i przykładów w czasie zajęć	

Przy weryfikacji efektów uczenia się przyjmuje się założenie, że uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu lub zaliczenia kończącego przedmiot oraz egzaminu dyplomowego potwierdza osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się ustalonych dla elementów procesu uczenia się. Poziom uzyskania efektów uczenia się wynika z wystawionej oceny. Przy zaliczeniach i egzaminach stosuje się następującą skalę ocen: celujący (6,0), bardzo dobry (5), dobry plus (4,5), dobry (4), dostateczny plus (3,5), dostateczny (3), niedostateczny (2). Egzamin dyplomowy jest oceniany z zastosowaniem tej samej skali ocen. W przypadku zajęć kończących się zaliczeniem bez oceny stosuje się zapis: niezaliczony (nza), zaliczony (za).

Tabela 3 przedstawia skalę ocen stosowaną w uczelni, odzwierciedlającą stopień osiągnięcia efektów uczenia się.

Tabela 3. Kryteria oceny w procesie weryfikacji efektów uczenia się		
Ocena	Opis wymagań	Wymagany procent osiągniętych efektów uczenia się dla przedmiotu
celujący (6,0)	Zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte w pełni i w bardzo zaawansowanym stopniu. Dodatkowo osoba studiująca opanowała treści kształcenia wykraczające poza zakres przewidziany w sylabusie przedmiotu, samodzielnie określa i rozwiązuje problemy, proponuje twórcze i oryginalne rozwiązania problemów, potrafi wykorzystać wiedzę w nowych sytuacjach, poprawnie i swobodnie posługuje się terminologią, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia.	96-100%
bardzo dobry (5,0)	Zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte w zaawansowanym stopniu. Osoba studiująca osiągnęła bardzo wysoki poziom opanowania treści kształcenia, wykorzystywania wiedzy w nowych, nieznanych sytuacjach, rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne na wysokim poziomie, poprawnie posługuje się terminologią.	90-95%
dobry plus (4,5)	Zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte w stopniu więcej niż średnim, ale mniej niż zaawansowanym.	85-89%
dobry (4,0)	Zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte w stopniu średnim. Osoba studiująca opanowała większość treści określonych programem kształcenia dla przedmiotu, rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne, ujmuje w terminach naukowych i zawodowych podstawowe pojęcia i prawa.	70-84%
dostateczny plus (3,5)	Zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte w stopniu więcej niż podstawowym, ale w mniej niż średnim.	65-69%
dostateczny (3,0)	Zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte w stopniu podstawowym. Osoba studiująca opanowała podstawowe wiadomości i umiejętności określone programem kształcenia dla przedmiotu, rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności, popełnia niewielkie błędy terminologiczne, a wiadomości przekazuje językiem zbliżonym do potocznego.	50-64%
niedostateczny (2,0)	Zakładane efekty uczenia się nie zostały osiągnięte. Osoba studiująca nie opanowała treści kształcenia, nie potrafi rozwiązać zadań o niewielkim stopniu trudności, popełnia	mniej niż 50%

	rażące błędy terminologiczne, a styl jego wypowiedzi jest nieporadny.	
nzał – zakładane efekty uczenia się nie zostały osiągnięte		
zał – zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte		

Metodą weryfikacji efektów uczenia się uzyskanych z całości cyklu kształcenia na poziomie studiów drugiego stopnia jest egzamin dyplomowy. Jest on przeprowadzany po złożeniu przez osobę studiującą zaliczeń i egzaminów z wynikiem pozytywnym ze wszystkich zajęć przewidzianych w toku studiów i uzyskaniu co najmniej 120 punktów ECTS oraz po złożeniu pracy magisterskiej i uzyskaniu pozytywnych ocen od promotora i recenzenta. Osoba studiująca ma prawo zapoznać się z recenzjami pracy magisterskiej przed egzaminem dyplomowym.

Osoba studiująca przygotowuje pracę magisterską pod kierunkiem promotora – nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł lub stopień naukowy. Praca magisterska jest samodzielnym opracowaniem zagadnienia naukowego prezentującym wiedzę i umiejętności studenta związane ze studiami na kierunku kryminologia i kryminalistyka oraz samodzielnego analizowania i wnioskowania. Jej opracowanie umożliwia osobie studiującej nabycie pogłębionej wiedzy w wybranym obszarze i przygotowuje do nabycia umiejętności samodzielnego wykorzystywania posiadanej wiedzy i informacji z różnych źródeł z zastosowaniem właściwych metod i narzędzi badawczych w procesie identyfikacji i rozwiązywania złożonych problemów ekonomiczno-finansowych związanych z funkcjonowaniem organizacji. Praca magisterska powinna opierać się na krytycznej analizie literatury przedmiotu oraz wynikach własnych badań empirycznych. Seminarium magisterskie rozpoczyna się w III semestrze studiów, na początku którego osoby studiujące dokonują wyboru promotora bazując na katalogu obszarów tematycznych seminariów prowadzonych na kierunku kryminologia i kryminalistyka.

Egzamin dyplomowy odbywa się w formie ustnej i odbywa się wobec komisji powoływanej przez dziekana. Na studiach o profilu praktycznym egzamin dyplomowy obejmuje część teoretyczną oraz część praktyczną. Oznacza to:

- (1) udzielenie odpowiedzi na pytanie sformułowane przez komisję egzaminacyjną, dotyczące zakresu pracy magisterskiej, przeprowadzonych badań własnych i otrzymanych wyników,
- (2) udzielenie odpowiedzi na dwa pytania wylosowane przez komisję egzaminacyjną, obejmujące zagadnienia kierunkowe związane z programem studiów., w tym jedno pytanie dotyczy części praktycznej, a jedno teoretycznej.

Część praktyczna egzaminu dyplomowego ma charakter aplikacyjny i polega na analizie studiów przypadków z zakresu kryminalistyki oraz postępowania na miejscu zdarzenia. Osoba studiująca, na podstawie wylosowanego przypadku, dokonuje rozpoznania problemu, analizuje sytuację, wskazuje właściwe czynności związane z ujawnianiem, zabezpieczaniem i oceną śladów kryminalistycznych oraz uzasadnia proponowane rozwiązania w oparciu o wiedzę teoretyczną i praktyczną. Ocenie podlegają

umiejętności diagnozowania sytuacji, planowania i doboru odpowiednich metod postępowania, analizy materiału dowodowego oraz podejmowania decyzji zgodnych z obowiązującymi procedurami. Weryfikowane są również kompetencje społeczne, w szczególności odpowiedzialność za podejmowane działania, skuteczna komunikacja, współpraca oraz świadomość granic własnych kompetencji

Struktura egzaminu dyplomowego zapewnia spójne i wieloaspektowe sprawdzenie efektów kierunkowych oraz efektów przypisanych do poszczególnych zajęć, w tym poprzez integrację wiedzy teoretycznej i praktycznej oraz ocenę funkcjonowania osoby studiującej w sytuacjach odpowiadających rzeczywistej praktyce zawodowej w zakresie kryminologii i kryminalistyki.

Z ustnego egzaminu dyplomowego sporządza się protokół, w którym są zapisywane pytania wylosowane i zadane osobie studiującej z obu części egzaminu, oceny za udzielone odpowiedzi, ocena ostateczna egzaminu dyplomowego oraz końcowy wynik studiów. Protokół jest podpisywany elektronicznie w systemie informatycznym uczelni przez wszystkich członków komisji, a jego wydruk jest archiwizowany w teczce osobowej osoby studiującej.

Osoba kończąca studia otrzymuje dyplom ukończenia studiów wyższych drugiego stopnia na kierunku Kryminologia i Kryminalistyka o profilu praktycznym, potwierdzający uzyskanie tytułu zawodowego magistra.

Zasady i forma odbywania praktyk zawodowych

Ogólne zasady organizacji praktyk zawodowych, wzory niezbędnych dokumentów, zadania opiekunów praktyk oraz tryb zaliczania praktyk określa uczelniany *Regulamin Praktyk Zawodowych* w Uniwersytecie VIZJA.

W *Regulaminie praktyk* zapisano m.in., iż Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów i zawiera w tej sprawie porozumienie z praktykodawcą lub zatwierdza miejsca odbywania praktyk, w przypadku samodzielnego ich wskazania przez studenta, poprzez wystawienie skierowania na praktyki. Poza tym, student może zrealizować praktykę na podstawie wykonywanej pracy zawodowej (o ile umożliwia ona osiągnięcie efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk), w ramach programu ERASMUS+, działalności studenckiego koła naukowego oraz w ramach wolontariatu. Obowiązkowym sposobem dokumentacji przebiegu praktyki i realizowanych w jej trakcie zadań jest prowadzony przez osobę studiującą „Dzienniczek praktyk”.

Szczegółowe zasady realizacji praktyk na kierunku Kryminologia i Kryminalistyka, w tym: cel praktyk, efekty uczenia się, treści programowe, umiejscowienie praktyk w planie studiów, wymiar praktyk, metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań, kryteria, które muszą

spełniać jednostki, w których odbywają się praktyki, reguły zatwierdzania miejsca praktyki samodzielnie wybranego przez studenta oraz warunki kwalifikowania studenta na praktyki określa *Program Praktyk Zawodowych na kierunku Kryminologia i Kryminalistyka*, zatwierdzony przez dziekana.

Praktyki zawodowe realizowane przez studentów kierunku *Kryminologia i Kryminalistyka* mają umożliwić im zweryfikowanie dotychczas nabytej wiedzy teoretycznej oraz nabycie praktycznych umiejętności wykorzystania tej wiedzy w pracy kryminologa lub kryminalistyka. Mają także na celu wykształcenie w studencie umiejętności pracy w zespole, poczucia odpowiedzialności i etyki zawodowej oraz znaczenia realizowania praktycznych czynności zawodowych.

Praktyki na kierunku *Kryminologia i Kryminalistyka* mają charakter zajęć obowiązkowych i planowane są do realizacji:

- na trzecim semestrze (2 roku studiów) – praktyka zawodowa w wymiarze 180 godz.,
- na czwartym semestrze (2 rok studiów) – praktyka zawodowa w wymiarze 180 godz.

Łączny wymiar praktyk wynosi 360 godzin. Student uzyskuje łącznie 14 punktów ECTS za zrealizowane praktyki zawodowe. Student rozpoczyna praktyki na III semestrze studiów, przy czym w wyjątkowych umotywowanych przez studenta sytuacjach, praktykę można rozpocząć wcześniej. Wymaga to złożenia do dziekana przez osobę studiującą wniosku z podaniem przyczyn wcześniejszego rozpoczęcia praktyki.

Osoba studiująca dokonuje wyboru miejsca odbywa praktyk w zgodzie z kierunkiem studiów. Treści programowe realizowane podczas praktyki zawodowej odzwierciedlają specyfikę zadań powierzanych w danej jednostce. Podczas praktyki zawodowej student zaznajamia się z zasadami i przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązującymi w danej placówce. Niezależnie od typu organizacji, student podczas praktyki poznaje ogólne cele i zadania realizowane przez organizację oraz bardziej szczegółowo – zakres obowiązków danego działu (komórki organizacyjnej) oraz innych specjalistów zatrudnionych w organizacji.

Student zapoznaje się z zakresem działań jednostki, dokumentacją związaną z jej działalnością, statutem i regulaminami, strukturą organizacyjną, przebiegiem pracy oraz – w miarę dostępności – z aktami prawnymi, procedurami, metodami wykorzystywanymi w pracy zawodowej, specjalistycznymi programami komputerowymi oraz innymi narzędziami pracy.

W sposób szczególny student poznaje specyficzne dla pracy, metody i narzędzia stosowane w danej organizacji i uczy się stosować praktycznie, przynajmniej niektóre z nich, pod nadzorem zakładowego opiekuna praktyk. Metody te i narzędzia mogą różnić się w zależności od specyfiki danej jednostki. Student może także zapoznać się z innymi lub interdyscyplinarnymi metodami i narzędziami stosowanymi w organizacji, w której odbywa praktyki, mogącymi mieć zastosowanie w działalności związanej z obszarem kryminologii i kryminalistyki.

Student powinien zostać zaznajomiony z zasadami obowiązującymi podczas wykonywania czynności i zadań zawodowych w relacjach do przełożonych i współpracowników, w tym do innych specjalistów pracujących w danej placówce. Ponadto student powinien zostać zaznajomiony z obowiązującymi zasadami, normami i formami pracy zgodnymi dla prawidłowego funkcjonowania danej jednostki, poznać ludzi, atmosferę pracy, relacje interpersonalne w tym środowisku, kulturę organizacyjną. Dzięki praktykom student rozwinie umiejętności obserwowania i rozumienia środowiska pracy oraz zasady i zwyczaje, jakie w nim są przyjęte, prawa nieformalne i formalne, jakie nim rządzą. Podczas praktyki zawodowej student powinien zostać zaznajomiony z zasadami etycznymi i przepisami prawnymi regulującymi pracę w danej placówce i w odniesieniu do konkretnych czynności i zadań powierzanych mu do wykonania, dzięki obserwacji, a następnie stopniowym uczestniczeniu w bieżącej działalności w miejscu odbywania praktyk.

Praktyki zawodowe studenta podlegają również ocenie końcowej przez zakładowego opiekuna praktyk.